

at foretage en Undersøgelse, og at jeg ogsaa forud holdt mig overbevist om dens Resultat. Jeg kan altsaa ikke Andet end være veltilfreds med den Maade, hvorpaa Udvalget og den ærede Finantsminister ere komne hinanden imøde, og jeg troer, at Thinget ogsaa gjør rettest i at slutte sig til dem.

Qvistgaard: Jeg kan ikke nægte, at jeg maa tiltræde de Ytringer, der ere fremkomne fra den ærede 1ste Landssthingsmand for 8de Kreds (Bonne). Det synes mig beklageligt, at der her i Thinget fremkommer Forslag af den Bessaffenhed som det foreliggende, og jeg kan for mit Vedkommende ikke være med til at stemme for en Henvisning af denne Sag til Ministeriet, idet det forekommer mig, at man egentlig derved støtter en Agitation, hvad der meget let kan bidrage til, at en saadan ogsaa fremkommer andesteds. Jeg kan ingenlunde anerkjende Rigtigheden af de Afendsgjærninger, som den meget ærede Ordfører udtalte, at der skulde være tilstede i denne Sag. Jeg kan saaledes ikke skjønne Andet end, at den Afgift, hvorefter der er Spørgsmaal, i og for sig maa ansees for at være meget rimelig efter Forholdene og Omstændighederne. Jeg seer naturligtviis meget godt, at Forholdene paa Bornholm, hvilke jeg ikke er noiere bekendt med, kunne være af en noget eiendommelig Bessaffenhed. Men det er dog en stor Fordeel, at der hviler en saft Afgift paa de omhandlede Jordlodder istedetfor en Kjøbesum, der kunde opsiges. Man veed jo, at de Autoriteter, der have at gjøre med Penge, som kunne opsiges, pleie at opsigte dem, naar Renten af dem ikke bliver betalt; men det er jo den største Ulykke for dem, der have Penge tillæns, at disse uden absolut Nødvendighed blive opsagte. Det er derfor et overordentligt stort Gode, at det kan der ikke være Tale om her. Den ærede Ordfører omtalte, at hans egentlige Tanke var den, at Jorderne kunde gives tilbage til Staten. Men jeg troer ikke, at det vilde være heldigt, naar der kom en saadan Stemning blandt en Egns Beboere, at de fik ifinde at give deres Jorder tilbage til Staten. De, der allerede have opdyrket deres Lodder og derved faaet en temmelig betydelig

Jndtægt af dem, ville vistnok ikke give dem tilbage, men de, der have Lodder, som endnu ligge udyrkede, og paa hvilke de ikke hidtil have anvendt videre Bekostning, ville maaskee synes, at der ikke er Stort at tabe ved at give dem tilbage til Staten, og man veed jo, at, hvis de gjøre det, saa vilde neppe ret mange Fremmede vove at ned sætte sig paa dem og søge at bringe Noget ud af dem, uagtet derimod de, der vilde beholde Lodderne, meget vel vilde kunne bringe Noget ud af dem. Jeg troer overhovedet ikke, at der gjøres de paagjældende Huusmænd nogen stor Tjeneste ved, at der stilles dem en Undersøgelse i Udsigt; thi de ville da fremdeles opsætte at tage fat paa deres Lodder for at forbedre dem. De ville da tænke: „Have vi ikke rørt ved Jorden, saa seer den saa simpel og daarlig ud, og saa kunne vi vente Afslag i Afgiften af den; have vi derimod gjort Noget for at forbedre den, da vil man see, hvad der kan vindes paa denne Jord, og at den har en betydelig større Værdi, end mangen En, som kommer til Stedet, strax er tilbøielig til at antage“. Derved er det min Overbevisning, at man netop bevirker, at Mange ville udsætte at opdyrke deres Lodder, hvad man dog egentlig skulde fremme. Jeg kan saaledes ikke see Andet, end at det vilde være onskeligt, om Thinget nægtede at opfordre til en videre Undersøgelse fra den høitærede Finantsministers Side. Det var noget Andet, naar den høitærede Finantsminister af sig selv var kommen til den Tanke, at der virkelig var Noget at gjøre ved denne Sag, og i sin Tid fremkom med Forslag i den Retning; saa skulde jeg være meget villig til at støtte et saadant Forslag. Ved derimod at gaae frem paa den Maade, som af Udvalgets Fleertal er foreslaaet, troer jeg, at der fremmes megen Misforøielse, og derfor vil jeg stemme Nei til den foreslaaede Henvisning af Andragendet.

Sonne: Med Hensyn til Bessaffenheden af de omhandlede Lodder og Bessaffenheden af Afgifterne af dem kan jeg tie ganske stille; hvis Forholdene paa dem ere saaledes, som den ærede sidste Talev meente, saa vilde de jo ikke faae noget Afslag og ikke fortjene det.